

Wewnętrzny System

Doradztwa Zawodowego

w Szkole Podstawowej

im. ks. Józefa Poniatowskiego

w Bolechowicach

na rok szkolny 2024/2025

opracowała: Anna Zarychta -Budzik

doradca zawodowy

1. WSTĘP

Szybko następujące zmiany na rynku pracy i w życiu społecznym wymuszają potrzebę wsparcia uczniów w procesie samookreślenia, samodoskonalenia i świadomego planowania własnej kariery zawodowej oraz poznawania siebie i świata przez całe życie. Istnieje realna potrzeba udzielania profesjonalnej pomocy w zakresie doradztwa edukacyjno – zawodowego uczniom i ich rodzicom. System doradztwa zawodowego zapewnia i umożliwia uczniom rozwijanie świadomości własnych uzdolnień, posiadanych umiejętności, kwalifikacji i zainteresowań. Wskazuje młodemu człowiekowi możliwości zdobycia wymarzonego zawodu. Uczeń powinien posiadać świadomość, że jest autorem własnej kariery. Treści z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w ciągu roku szkolnego na lekcjach wychowawczych, przedmiotowych, zastępstwach, zajęciach pozalekcyjnych oraz podczas indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego lub innych specjalistów. Działania związane z doradztwem zawodowym są kierowane do trzech grup adresatów:

- uczniów
- rodziców
- nauczycieli

W realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej), nauczyciele świetlicy szkolnej, nauczyciel-bibliotekarz, pedagog, psycholog, doradca zawodowy oraz specjaliści zapraszani na zajęcia. Osobami odpowiedzialnymi za realizację WSDZ są: dyrektor szkoły i szkolny doradca zawodowy.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- Wybór zawodu nie jest pojedynczym, decyzyjnym aktem, ale procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni kilku lat
- Na wybór zawodu składa się wiedza na temat: własnych predyspozycji i umiejętności, zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy.
- Preferencje edukacyjne i zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu zależnie od uwarunkowań wewnętrznych (cechy osobowości, temperament, zdolności).
- Szkoła podstawowa obok rodziny stanowi środowisko mające istotny wpływ na podejmowanie decyzji edukacyjnych uczniów.
- Działania w ramach WSDZ powinny być zaplanowane, spójne, prowadzone w sposób ciągły i systematyczny.
- WSDZ jest częścią planu wychowawczo-profilaktycznego szkoły

Prowadzenie działań z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego odbywa się na wszystkich szczeblach kształcenia:

- w przedszkolu – preorientacja zawodowa
- w klasach I - VI - orientacja zawodowa
- w klasach VI I- VIII - doradztwo zawodowe.

Obszary objęte działaniami

- Poznanie siebie (samopoznanie)
- Świat zawodów i rynek pracy
- Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie
- Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

2. PODSTAWY PRAWNE DOTYCZĄCE REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE

Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole podstawowej regulują:

- Rozporządzenie MEN z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 325).
- Rozporządzenie MEN z 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2018 r. poz. 1675).
- Rozporządzenie MEN z 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2017 r. poz. 703)
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno - pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r., wymieniając zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej jako jedno z podstawowych form działalności dydaktyczno - wychowawczej szkoły Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 996 ze zm.).
- Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty, w której zapisano, że system oświaty zapewnia przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia

3. CELE PREORIENTACJI, ORIENTACJI I DORADZTWA ZAWODOWEGO

Celem preorientacji zawodowej (przedszkole) jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach I–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

4. METODY I FORMY ODDZIAŁYWAŃ

- Zajęcia indywidualne :
 - konsultacje i porady
 - diagnoza zainteresowań, mocnych stron, predyspozycji
- Zajęcia grupowe :
 - metody aktywizujące: burza mózgów, dyskusja, giełda pomysłów, mapy myślowe, ..
 - metody testowe: ankiety, kwestionariusze, testy,
 - metody graficznego zapisy: plakaty, schemat skojarzeń,..
 - metoda dramy: inscenizacje, odgrywanie ról,
 - metody audiowizualne: filmy edukacyjne, prezentacje multimedialne, programy multimedialne
 - treningi umiejętności społecznych, komunikacji
 - warsztaty rozwijające myślenie strategiczne, gry symulacyjne, zabawy,
 - metody słowne: mini-wykład, pogadanki, debaty,
 - projekty edukacyjne
 - wycieczki zawodoznawcze
 - spotkania z przedstawicielami zawodów
 - udział w przedsięwzięciach lokalnych: festiwal zawodów, dni otwarte szkół ponadpodstawowych

5. PODMIOTY, Z KTÓRYMI SZKOŁA WSPÓŁPRACUJE PRZY REALIZACJI DZIAŁAŃ

- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Zabierzowie
- Targi Edukacyjne
- Szkoły Ponadpodstawowe - Dni Otwarte
- Policja
- PSSE w Krakowie
- Lokalne zakłady pracy, placówki kulturalne
- Urząd Gminy Zabierzów

6. TREŚCI PROGRAMOWE (zgodnie z rozporządzeniem MEN z 12.02.2019)

A. ODDZIAŁY PRZEDSZKOLNE

1. Poznanie siebie. Dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy Dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;

- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- 2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Dziecko:

- 3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- 3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Dziecko:

- 4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;
- 4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
- 4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

B. KLASY I – III

1. Poznanie siebie Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie. Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałoby zostać i co chciałoby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

C. KLASY IV–VI

1. Poznawanie własnych zasobów Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

D. KLASY VII – VIII

1. Poznawanie własnych zasobów Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich

uzyskiwania;

2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;

2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;

2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;

2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;

2.7 dokonuje autoprezentacji;

2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Uczeń:

3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

7. SPODZIEWANE EFEKTY

Sprawnie funkcjonujący system doradztwa zawodowego dzięki zaangażowaniu wszystkich osób realizujących zadania z doradztwa zawodowego daje efekt synergii. WSDZ zapewnia ciągłość działań doradczych, służy wskazaniu korelacji między tymi działaniami i procesami dydaktyczno- wychowawczymi w szkole. Spodziewane efekty dla:

Uczniów:

- pozytywna motywacja do nauki i pracy,
- pozytywny stosunek do pracy
- przygotowanie do pełnienia różnych ról społecznych.
- nabycie umiejętności realnej oceny siebie, znajomość swoich mocnych i słabych stron, zainteresowań, stanu zdrowia, predyspozycji do wykonywania zawodu;
- znajomość czynników niezbędnych do podjęcia trafnej decyzji o wyborze zawodu – wiedza o zawodach, preferencjach zawodowych, rynku pracy;
- rozeznanie w strukturze szkolnictwa;

- znajomość kryteriów przyjęć do szkół ponadgimnazjalnych, ofert szkół ponadpodstawowych
- świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.

Rodziców:

- zaangażowanie i przygotowanie do pełnienia roli doradców zawodowych,
- wiedza gdzie szukać pomocy dla dzieci z problemami: zdrowotnymi, emocjonalnymi, decyzyjnymi, intelektualnymi,
- znajomość ofert szkół gimnazjalnych i zasady rekrutacji.

Nauczycieli:

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów,
- rozwijają zainteresowania, umiejętności i uzdolnienia uczniów,
- wspierają rodziców w procesie doradczym,
- angażują przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w działania doradcze szkoły,
- znają ofertę szkół ponadpodstawowych i zasady rekrutacji

Szkoły:

- utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz systematyczne jej aktualizowanie.
- lepsze wyniki edukacyjne uczniów.
- zwiększenie konkurencyjności szkoły.
- realizowanie przepisów prawa oświatowego w zakresie doradztwa zawodowego.

Środowiska lokalnego:

- zwiększenie trafności decyzji edukacyjnych uczniów wybierających szkołę ponadpodstawową.
- promocja lokalnych instytucji i zakładów pracy.

6. OCENA I EWALUACJA

Realizacja Wewnętrznej Systemu Doradztwa Zawodowego opiera się na stałym monitorowaniu, ewaluacji i kontroli podjętych działań poprzez: obserwację, rozmowy z rodzicami, rozmowy z uczniami, analizę efektów pracy, analizę dokumentacji.

Program realizacji Doradztwa zawodowego w klasach 7 - 8

Tematyka w klasach 7

1. Rola motywacji w życiu człowieka.
2. Spełniamy marzenia. Planujemy naszą karierę.
3. Co lubię? Jakie mam umiejętności? (kwestionariusz Gardnera)
4. Osobowość i temperament w pracy.
5. Kompetencje na rynku pracy (kompetencje miękkie i twarde).
6. Praca w grupie jako przykład kompetencji kluczowej
7. Praca jako wartość w życiu człowieka.
8. Świadomie podejmuje decyzje. Czy muszę zrezygnować ze smartfonu dla ocalenia planety.
9. Aktywne słuchanie, czyli umiejętność pozyskiwania informacji.
10. Moje zdrowie moja przyszłość. Zdrowy styl życia.

Tematyka w klasach 8

1. Szkoła Podstawowa i co dalej. System kształcenia.
2. Informacje w zasięgu ręki, czyli poznaj ofertę szkół ponadpodstawowych. Zasady rekrutacji.
3. Jaki, jaka jestem? – moja marka osobista.
4. Moje uzdolnienia, zainteresowania i predyspozycje zawodowe. (wg Klimowa)
5. Wszyscy jesteśmy zdolni -inteligencje wielorakie.
6. Kompetencje kluczowe na rynku pracy.
7. Jak wybrać szkołę? Festiwal zawodów.
8. Planowanie kariery w świecie ciągłych zmian.
9. Odważ się być fizykiem.
10. Autoprezentacja – moje mocne strony.

Zakładane efekty kształcenia w zakresie wiedzy, uczeń:

- posługuje się pojęciami związanymi z tematyką rynku pracy, kwalifikacji zawodowych;
- identyfikuje swoje możliwości psychofizyczne i predyspozycje zawodowe;
- wyjaśnia zależności pomiędzy zainteresowaniami a wyborem zawodu;
- wymienia umiejętności niezbędne do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych.

- w zakresie umiejętności, uczeń:

- rozwija swoje zainteresowania;
- wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu doradztwa zawodowego, aby trafnie określić swe predyspozycje, zdolności, umiejętności;

- samodzielnie lub z pomocą doradcy planuje dalszą ścieżkę rozwoju edukacyjno -
- zawodowego.

- w zakresie kompetencji społecznych, uczeń:

- skutecznie współpracuje z kolegami w zespole;
- przyjmuje twórczą i refleksyjną postawę wobec przekonań oraz sposobu postępowania innych ludzi;
- rozwiązuje konflikty powstające podczas pracy zespołowej

Metody i formy działań adresowane do uczniów

- Zajęcia warsztatowe służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania rozwoju i kariery zawodowej,
- zajęcia warsztatowe służące samopoznaniu i określeniu predyspozycji wyznaczających rozwój zawodowy i karierę zawodową,
- zajęcia warsztatowe doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania,
- zajęcia warsztatowe służące rozwijaniu i doskonaleniu umiejętności autoprezentacji,
- gromadzenie, udostępnianie i aktualizowanie informacji edukacyjno – zawodowej: tablica ścienna, zakładka na stronie internetowej strony, prezentacje multimedialne
- konsultacje indywidualne
- udział w dniach otwartych szkół ponadpodstawowych
- opracowanie IPD
- wycieczki zawodoznawcze

Załącznik 1.

Realizacja treści z zakresu doradztwa zawodowego na lekcjach przedmiotowych i lekcjach wychowawczych

(zgodnie z podstawą programową i rozkładem materiału)

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym,
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć doradztwa zawodowego.

Doradca Zawodowy:

- systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy;
- opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, programu, o którym mowa w § 4 ust. 1, oraz koordynowanie jego realizacji;
- wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w programie, o którym mowa w § 4 ust. 1;
- koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia; realizowanie działań wynikających z programu, o którym mowa w § 4 ust. 1.

Wychowawcy oddziałów:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego,
- realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych,
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej,
- współpracują z rodzicami uczniów w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej dzieci,
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele wychowania przedszkolnego.

- określanie ulubionych czynności i określanie mocnych stron przez dzieci
- podawanie przykładów różnych zainteresowań, planowanie na miarę możliwości, własnych działań (lub działań grupy) poprzez wskazywanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu.
- podawanie przykładów różnych zainteresowań, wskazywanie związków pomiędzy zainteresowaniami a pracą zawodową na wybranym przez dziecko przykładzie
- podejmowanie działań i opisywanie, co z nich wyniknęło oraz podejmowanie prób decydowania w ważnych dla dziecka sprawach (indywidualnie i w ramach działań grupy)
- próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny
- odgrywanie różnych ról zawodowych w zabawie, podawanie nazw zawodów

wykonywanych przez osoby w najbliższym otoczeniu i tych, które wzbudziły zainteresowanie oraz identyfikowanie i opisywanie czynności zawodowych wykonywanych przez te osoby

-podawanie nazw zawodów wykonywanych przez osoby w najbliższym otoczeniu i tych, które wzbudziły zainteresowanie oraz identyfikowanie i opisywanie czynności zawodowych wykonywanych przez te osoby.

- opisywanie różnych funkcji pracy wykonywanej przez człowieka na wybranych przykładach
– swobodne wypowiedzi dzieci nt -kim chciałbym zostać.

Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej:

- wyszukiwanie informacji na temat edukacji i zawodów za pomocą słowników, encyklopedii, komputera.

- wdrażanie do podejmowania obowiązków i rzetelnego ich wypełniania.

- zapoznają z pojęciem pracy i wynagrodzenia pieniężnego oraz sytuacji ekonomicznej rodziny.

- przedstawiają znaczenie pracy w życiu człowieka,

- omawiają wybrane zawody, prezentują charakterystykę pracy w różnych zawodach

- spotkania z przedstawicielami wybranych zawodów

- rozwijają zainteresowania, pasje

- zapoznają ze sposobami powstawania, tworzenia różnych przedmiotów,

- uczą podstawowych umiejętności technicznych, posługiwania się wybranymi narzędziami

- realizują tematykę :Zdrowie jest ważne! ; Drzewo rodowe ; Umiemy zaplanować sobie czas ; Nasze marzenia; Kim chciałbym być jak dorosnę; Warto być sportowcem!;

Pomagamy rodzicom. ; Jak dawniej ludzie żyli w miastach i na wsi

Nauczyciele języka polskiego

- omawianie charakteru pracy w wybranych zawodach, na podstawie omawianych lektur

- tworzenie wypowiedzi: pisanie życiorysu, podania, ogłoszenia, listu oficjalnego (dostosowywanie wypowiedzi do sytuacji)

- kształtowanie umiejętności operowania słownictwem, dobór słownictwa do charakteru wypowiedzi

- wdrażanie do samokształcenia i docierania do informacji za pomocą słowników, encyklopedii, literatury, czasopism

- interpretacja komunikacji niewerbalnej w autoprezentacji.

Nauczyciele matematyki

- gromadzenie i porządkowanie danych liczbowych,

- odczytywanie i interpretacja danych w tekstach, tablicach i wykresach

- posługiwanie się procentami,

- planowanie czynności z wykorzystaniem kalendarza, pieniędzy (wykonywanie obliczeń)

- rozwiązywanie zadań praktycznych: np. wyliczenie kosztów remontu

- rola matematyki w życiu codziennym, wskazanie gałęzi wiedzy, w których podstawą jest matematyka (np. budownictwo, elektronika, mechanika, nauki ekonomiczne, stolarstwo), wskazywanie zawodów, które wymagają bardzo dobrej znajomości matematyki (np. matematyka teoretyczna, geodezja, księgowość, rachunkowość, sprzedawca),

Nauczyciele języków obcych

- słownictwo dotyczące szkoły, pracy, wybranych zawodów, upodobań, zainteresowań, umiejętności

- prezentacja filmów w języku obcym

- tworzenie wypowiedzi na temat swoich umiejętności (prezentacja siebie)

- wyrażenia związane z aktywnością, osiągnięciami, wolontariatem, turystyką

– używanie przymiotników określających pozytywne i negatywne cechy charakteru,

wyrażanie zadowolenia i niezadowolenia

- poznawanie słownictwa wykorzystywanego do mówienia o kwestiach finansowych
- nazywanie produktów spożywczych, określanie ilości, wagi i objętości
- relacjonowanie wydarzeń, własnej opinii na dany temat

Nauczyciele przyrody/ biologii

- omawiają stan zdrowia i choroby człowieka nawiązując do przeciwwskazań zdrowotnych w wybranych zawodach
- wykazują znaczenie odpoczynku w życiu człowieka, prawidłowych warunków nauki i pracy, zasad uczenia się
- wdrażają do planowania dnia i organizowania pracy własnej
- angażowanie uczniów w akcje społeczne związane z ekologią, ochroną środowiska
- znaczenie genetyki, omówienie zawodów i profesji, takich jak np. biolog-genetycy, pracownicy laboratoriów molekularnych oraz farmaceutycznych, genetycy kliniczni, biotechnolodzy
- zapoznanie z ekologią, meteorologią, w tym zawodami z dziedziny meteorologii, rolnictwa, biologii, leśnictwa, ochrony środowiska, fizyki, chemii, geografii, ochrony zdrowia, astronomii.

Nauczyciel geografii

- współrzędne geograficzne
- przedstawianie zjawisk na mapach
- geologia, skały i surowce mineralne
- cechy klimatu Polski i świata (pogoda a klimat)
- struktura zatrudnienia i bezrobocie
- zmiany w polskim przemyśle
- usługi w Polsce, handel
- gospodarka morska
- turystyka, regiony turystyczne w Polsce
- transport lądowy, transport wodny i lotniczy w Polsce.

Nauczyciele historii i wiedzy o społeczeństwie

- wiedza nt władz lokalnych , ich zakresie działań i sposobie powoływania
- wyjaśniają demokratyczny charakter państwa
- charakteryzują pojęcie samorządności,
- opisują zawody związane z polityką, dyplomacją, przedstawiają zawód historyka
- zapoznają ze znaczeniem społecznego podziału pracy, opisują grupy społeczne i ich role w społeczeństwie
- omawiają problemy współczesnej Polski (m.in. bezrobocie)
- zapoznają ze zjawiskiem emigracji politycznej i zarobkowej
- uczą tworzenia drzewa genealogicznego
- omawiają funkcjonowanie przemysłu, warunki pracy w fabryce dawniej i dziś
- prezentują podstawowe cechy obecnego systemu gospodarczego
- ekonomia na co dzień
- prawa człowieka

Nauczyciel chemii

- „szkolna pracownia chemiczna”-poznanie zasad bhp oraz szkła i sprzętu chemicznego.
- poznanie zawodów: laborant, farmaceuta, inspektor BHP
- „Skąd wiemy z czego składa się smog i jak powstają kwaśne deszcze?” Wykorzystanie analiz chemicznych w monitoringu środowiskowym – np. w kontroli jakości powietrza
- „Gdzie można spotkać izotopy?” zastosowania chemii w archeologii, geologii, medycynie i

przemysle energetycznym

- „Analiza chemiczna w kontroli jakości żywności i opakowań” – zawód laborant
- „Środki czystości – bezpieczne wykorzystywanie” – zasady bhp na stanowisku pracy.
- „Znaczenie pH roztworu ważne nie tylko dla chemika” – chemia w rolnictwie, sadownictwie i ogrodnictwie
- „Aktywność metali – pomoc czy utrudnienie?” – zawód galwanizer
- „Sól to nie tylko białe kryształki w solniczce” – wykorzystanie roztworów soli m.in. w budownictwie, medycynie, fotografii, kryminalistyce, rolnictwie, sadownictwie, przemyśle spożywczym, cukiernictwie, w przemyśle kosmetycznym
- „Węglowodory jako bardzo cenne związki” – przemysł petrochemiczny, poznanie zawodów związanych z przetwarzaniem ropy naftowej
- „Związki zapachowe w chemii” – zawód perfumiarz
- „Związki budujące nasz organizm” – zawód dietetyk
- „Leki i substancje lecznicze” – chemia w zawodzie lekarza

Nauczyciel fizyki

- zastosowanie fizyki w życiu codziennym
- zawody, które wymagają dobrej znajomości wiedzy z poszczególnych działów fizyki
- maszyny proste - dźwignie - omówienie zawodów budowlanych, zastosowanie maszyn prostych na budowie
- moc urządzeń, np. w sprzęcie AGD
- prawo Archimedesesa – zastosowanie przy konstrukcjach statków.
- prąd elektryczny, drgania i fale, optyka – poznanie zawodów związanych z fizyką (zawód elektryk, mechanik, optyk, ..)
- rozwiązywanie zadań praktycznych np. obliczanie kosztu zużycia prądu przez dane urządzenie, rysowanie schematów elektrycznych
- wykorzystanie fal elektromagnetycznych w różnych dziedzinach (optyka, radiologia, medycyna).

Nauczyciele informatyki

- nauka poszukiwania, selekcjonowania, porządkowania, gromadzenia i wykorzystywania informacji np. dotyczących oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych,
- pomoc uczniom klas ósmych w logowaniu się do elektronicznego systemu wspomagania rekrutacji,
- organizacja pracy i przepisy bhp w pracy z komputerem,
- wykorzystywanie technologii teleinformacyjnych w komunikowaniu się
- sposoby opracowywania tekstów,
- tworzenie prezentacji multimedialnych
- wykorzystanie technologii informacyjnych w różnych zawodach.

Nauczyciel muzyki

- zapoznaje z zawodami związanymi z muzyką,
- przekazują wiedzę o tworzeniu instrumentów,
- nauka gry na instrumentach
- wystąpienia publiczne

Nauczyciel plastyki

- zapoznaje z zawodami z dziedziny kultury
- uczy korzystania z przekazów medialnych oraz wykorzystywania ich wytworów
- uczy posługiwania się narzędziami plastycznymi

Nauczyciel techniki

- funkcje urządzeń technicznych,
- kolejność działań technologicznych,
- organizacja miejsca pracy i szacowanie czasu jej trwania
- nauka posługiwania się narzędziami do obróbki ręcznej
- przygotowanie zdrowego posiłku
- pierwsza pomoc, zasady bezpieczeństwa

Nauczyciele wychowania fizycznego

- trening zdrowotny, kondycyjny
- komunikacja werbalna i niewerbalna
- wdrażanie do aktywnego spędzania czasu wolnego
- aktywność fizyczna, praca i wypoczynek.
- opracowanie rozkładu dnia , uwzględniając proporcje między wypoczynkiem a wysiłkiem umysłowym i fizycznym

Nauczyciel wychowania do życia w rodzinie

- role społeczne i modele życia.
- zapoznanie z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.
- odpowiedzialności za własny rozwój, stan zdrowia

Nauczyciele-wychowawcy świetlicy

- aranżują zabawy sprzyjające poznawaniu różnych zawodów,
- organizują kąpki zawodowe
- wdrażają zachowania asertywne
- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu

Nauczyciele bibliotekarze

- prenumerują czasopisma, literaturę związane z edukacją oraz literaturę z zakresu doradztwa zawodowego,
- udostępniają ulotki o szkołach ponadpodstawowych
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym
- opracowują, aktualizują i udostępniają zasoby dotyczące doradztwa zawodowego
- prowadzą koło zainteresowań umożliwiające uczniom rozwijanie swoich zdolności i umiejętności.